

man lader Præsten undgælde for sin egen Forfeelse; og det have vi sørget for ved vort Forslags § 11, hvort vi have lagt Ansvaret for Alt, hvad der foregaar i Kirken, over paa ham; han skal være den, der bærer Ansvaret for, at Alt foregaar sammelt og med Orden, til ham kan Biskop og Minister holde sig, men Menigheden, som Sinet har gjort i Kirken, synes vi, skal være udenfor dette Forhold. Og dertil kommer jo: Hvorfor skal den Del af Menigheden, som har løst Sognehaand, den Del, der faar Kirken aabnet, være mere straffylbig end den anden Del af Menigheden? Det er jo meget muligt, at saadan Uvillie og Strid kommer netop fra denne anden Del. At der kan være Foll derimellem, som ere ligegyldige og slet ikke komme i Kirken, men ikke kunne unde Andre den Frihed at faae en Præst, de synes om, kan være meget hyppig Tilfældet, og der er vistnok dem, som kjende Tilfælde, hvor det netop er fra saadanne Sider, at Striden reises, men hvorfor skulle da ikke de straffes? Jeg kjender ikke noget Middel til at faae dem straffede. Og er det da overhovedet saa let at afgjøre, naar der opstaar Splid og Strid, hvem der er Skyld dert? Vil man ikke ofte komme i det Tilfælde at ramme den Ufkyldige og lade den Skyldige slippe? Der er i det Mindste et Tilfælde, som jeg veed, at flere Medlemmer her i Salen kjende; det er et, som foregik i 1868 eller 69 i Højbjerg ved Viborg. Der blev der negtet Sognehaandsløfere Udgang til at maatte lade den Præst, de havde løst Sognehaand til, holde Altergang i deres egen Sognekirke, naagtet de havde 5 Mil til ham, og det blev negtet paa Grund af, at man mente, at de havde udbredt Uvillie og Brede imod Sognets Præst og de andre Beboere, men det blev under Forhandlingerne oplyst saa klart, at i det Mindste jeg og, som jeg veed, Mange med mig ikke kan se rettere, end at det var netop fra de andre Beboere og tilbøls fra Sognets egen Præst, at denne Splid var vakt og Uvillien opstaaet, saa det er Noget, som meget let kan komme til at ramme den Ufkyldige. Jeg kan her frit udtale mig om dette Forhold, fordi Ufkyldighederne ere offentliggjorte i „Danff Kirketidende“ for

1870 og saaledes ere tilgjængelige for Enhver til nærmere Undersøgelse og Prøvelse. Vi kunne derfor ingenlunde finde, at disse Forslag ere saa ufkyldige, som baade det ærede Medlem for Kjøbenhavn og den ærede Minister fandt, de vare. For os staar det, som om man ved dem meget let kommer til at tage med den ene Haand, hvad man giver med den anden; saa vækker man derved meget let Ufred og Splid, hvor Alt kunde gaa meget roligt, naar man lod Forholdene udvikle sig naturligt. — Derimod maa jeg med Hensyn til Forslaget under Nr. 12 sige, at jeg forstaar lige saa lidt som den ærede sidste Taler, hvorledes baade den ærede Forslagsstiller og den ærede Minister have kunnet lægge saa megen Bægt derpaa, som de have, men Sagen er udviklet saa klart af den sidste Taler, at jeg ikke skal gaa nærmere ind derpaa. Jeg beklager kun, at den ærede Minister ikke hørte det, thi havde han det, tror jeg, at det vilde have overbevist ham om, i hvilken Misforstaaelse baade han og den ærede Forslagsstiller have gjort sig skyldige, naar de tvæde, at der ved den paagældende Bestemmelse i § 5 gjordes Indgreb i Balgmenighedsloven. Det har ikke været Meningen med vort Forslag. Balgmenighedsloven staar uberørt deraf, der kan ikke oprettes nogen Balgmenighed, uden at de Paagældende opfylde de Betingelser, der ere stillede, nemlig at de lønne deres egen Præst og opføre deres egen Kirke. Det Gnefte, her kan se, er, at de Paagældende kunne høre deres Præst i deres egen Sognekirke i Stedet for at gaa hen i den Kirke, de have bygget. Men finder man, at det er Noget, som det er værd at gjøre Undtagelse for, da skal jeg ikke have Noget imod, at saadanne Undtagelser blive gjorte. Jeg kan kun ikke forstaa, at det ærede Medlem for Kjøbenhavn, som der blev sagt, ikke har stillet nærmere Forslag i saa Henseende. Det er virkelig ikke vor Tanke her at ville gribe ind i det Forhold, som er ordnet ved en særegen Lov; vi kunne meget vel vente dermed, til Sagen adaare kommer for. Det, som her ligger for, vedrører Sognehaandsløfere og ikke Andet, og det Exempel, som i saa Henseende blev nævnt om et Sogn, hvor alle Medlemmer af Sognet paa eet Medlem nær havde